

[Formanden.]

Mellem de amerikanske Borgere af dansk Æt og Danmark?

Ernst Christiansen: Da Danmark efter det tyske Overfald i April 1940 kom ud for en haard Tid, havde vort Land sine bedste Venner blandt Dansk-Amerikanerne. I dansk-amerikanske Blade, f. Eks. „Nordlyset“ i New York, „Dansk Tidende“ i Chicago og mange andre, blev der ført en varmhjertet Kampagne for Danmarks Sag. Det samme var Tilfældet i dansk-amerikanske Foreninger, Kirker og Forsamlingshuse. Der blev i Besættelsesaarene blandt Dansk-Amerikanere indsamlet og brugt 100.000 Dollars til Propaganda for Danmarks Sag.

Denne store og gode Indsats i Krigstiden svarer fuldt ud til Dansk-Amerikanernes Sindelag. Under Ophold i Amerika baade før og efter Krigen, hvor jeg bl. a. har været Taler i en Række dansk-amerikanske Foreninger, har jeg faaet et levende Indtryk af, at Danmark ikke har bedre Venner end disse Landsmænd, som nu er gode Borgere i et fremmed Land, og som er blevet saa gode amerikanske Borgere, at de derved i deres nuværende Fædreland bidrager til at gøre det at være dansk til en anbefaling i sig selv.

Ved de store aarlige Rebild-Fester oplever vi hvert Aar en smuk Manifestation af de dybe Følelser, der forbinder det lille Danmark og en Gruppe Borgere i det store Amerika. Jeg tror, at man i Danmark i høj Grad forstaar og værdsætter Dansk-Amerikanernes Kærlighed til det gamle Land, men Spørgsmaalet er, om vor Forstaaelse bliver omsat nok i Handling, og om vi er opmærksomme paa, at der er ved at opstaa en ny Situation.

For nylig talte en af Dansk-Amerikanernes kendte Mænd, Redaktør Brix, Chicago, i den danske Radio. Han sagde adskilligt, som var værd at overveje. Han sagde om Rebild-Festerne bl. a., at maaske bliver de snart en Saga blot, fordi Antallet af Amerikanere, som er født i Danmark, stadig er dalende. Han paapegede, at der var opstaaet en ny Situation derved, at den tidligere Vandring af Danskere til Amerika var ophørt. Af den Grund er det i stadig højere Grad anden og tredie Generation af Dansk-Amerikanere, man maa regne med i dansk-amerikanske Foreninger, Kirker, Klubber og Presse. Der er dog stadig op imod 150.000 amerikanske Borgere, som er født i Danmark, og hos dem og deres Slægt er der paa Forhaand stor Interesse for alt dansk. Brix sagde herom bl. a.:

„Dansk-Amerikanerne trænger til at høre det nye Danmarks Røst. De vil gerne nyorienteres, ja, genfange dansk Aand, der i Katastrofeaaarene er gledet for langt ud i Horisonten. Uanset hvor meget amerikaniserede vi bliver, og hvor meget vi stræber for at fylde vor Plads som amerikanske Borgere, er der dog stadig paa Hjertebunden en stille Kærlighed til Fødelandet.“

Disse Ord af Redaktør Brix peger paa de mange Opgaver, der er for os her i Danmark. Der bliver nu af forskellige Selskaber, dansk-amerikanske Institutioner o. s. v. udrettet meget, men der er Brug for yderligere Initiativ. Den nye danske Kortbølgesender vil her faa stor Betydning, men den dækker kun en Del af Problemet. Paa Grund af den begrænsede Tid for et Spørgsmaal kan jeg ikke gaa i Enkeltheder, men jeg vil understrege, at Danmark bør sørge for at lade sine bedste Folk paa alle Aandslivets Omraader blive Budbringere om vort Land til disse vore nære Venner i det fjerne.

Ogsaa Erhvervslivet har her vigtige Opgaver og betydelige Muligheder. Lad mig nævne de ofte omtalte Planer om en særlig dansk Amerika-Skibslinie. Der er ogsaa Spørgsmaalet om at skabe en helt god Nyhedsbetjening fra Danmark til den dansk-amerikanske Presse, der jo arbejder under trange Kaar. Det vilde være et stort Tab for danske Interesser, hvis denne Presse en Dag ophørte. Det vil ogsaa være værd at undersøge, i hvilken Grad der i Perioder kan ske Udveksling af ikke alene akademisk Ungdom, men ogsaa af unge Haandværkere og Landmænd. Hjem paa begge Sider af Atlanten vil sikkert gerne aabne sig for en saadan Ungdomsudveksling.

Fra dansk Side bør man blive klar over, hvad der kan og bør gøres, og det er derfor, jeg har tilladt mig at rette det Spørgsmaal til den højtærede Statsminister, om han vil optage en Undersøgelse af, hvilke Muligheder der er her. Vi gør jo adskilligt for at skaffe Kendskab til og Forstaaelse for vort Land i fremmede Lande. Her er et Felt, hvor vi kan opnaa noget særligt, naar vi blot kommer med aaben dansk Hjertelighed og taler rent ud af Posen.

Statsministeren (Hans Hedtoft): Det ærede Medlems Spørgsmaal og den Motivering, det ærede Medlem nu har givet derfor, har i og for sig Bud til os alle sammen. Vi er sikkert alle her klare over, at den Goodwill, vi har mødt fra Amerika efter Krigen, for en stor Del skyldes vore Landsmænds Arbejde derovre. De varme Følelser, Dansk-